

Проф. Дора Бояджиева – автор на ценни сортове пшеница с национално значение

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.10.2024 Брой: 10/2024

Един от доайените на българската селекция проф. д.с.н. Дора Бояджиева напусна света на аграрната наука на 90-годишна възраст.

Проф. Бояджиева завършва Висшия селскостопански институт „Васил Коларов“, сега Аграрен университет – Пловдив през 1957 г. и веднага започва работа в Институт по растителни генетични ресурси „К. Малаков“ в Садово, където протича целия ѝ творчески път. Поради голямата ѝ любов към Садово и множеството ѝ сортове, участвали на международни изложения и отличени с награди и отличия, тя е обявена и за почетен гражданин на града.

Първите ѝ постижения са поставени в началото на 70-те години, когато в колектив селектира високодобивни български сортове пшеница. Огромната заслуга на проф. Бояджиева е създаването на пшеница сорт „Садово 1“, който близо 40 години е национален стандарт в група Б – пшеници годни за самостоятелно хлебоизпичане с повишена сила.

С признаването му от Държавна сортова комисия през 1973 г. и внедряването му в страната, житните добиви нарастват средно с около 100 кг на декар. За него са характерни стабилен добив и удивителна екологична пластичност.

Нейно дело са и сортовете пшеница „Садово 552”, Момчил, високодобивните Никибо, Прелом, Боряна и особено популярния в Турция Юнак, който е сухоустойчив и подходящ за екстремно високи температури и засушавания.

През 2014 г. сорт Никибо става победител в категория „Семеи и посадъчен материал” на конкурса за иновации на Агра 2014. Той е изключително високопродуктивен. Тези качества са наследени от единия родител – сорта Прелом, в съчетания с добра продуктивна братимост и формиране на плътен посев. Сортът е с средна устойчивост към причинителите на кафява ражда и на стъблена ръжда.

Най-голямото признание за проф. Бояджиева като учен е участието ѝ в написването на раздела за Източна Европа в Световната книга на пшеницата и постиженията на селекцията.

За 80-годишнината си проф. Бояджиева получава личен поздрав от президента Росен Плевенлиев, който преди 10 години е бил гост на традиционния Ден на фермера в ИРГР Садово. В словото си той подчертава, че постиженията ѝ са спомогнали за утвърждаване на авторитета на съвременната земеделска наука, а делото ѝ е пример за всички млади учени.

Разделяме се с проф. Дора Бояджиева с думите на гл. ас. д-р Иван Алексиев от ИРГР, произнесени на Деня на фермера 2024, посветен на нейната 90-годишнина: „Едно голямо благодаря на проф. Дора Бояджиева за всичко, което е направила за науката, за Института в Садово, за град Садово и за хората! Благодаря ѝ от сърце!”